

Kyllikki – Kyläkouluista monipalvelukeskuksia Hankesuunnitelma

4.1.2006

Yhteishanke:

Lahden Tiede- ja yrityspuisto Oy / Aluekeskusohjelma

Päijät-Hämeen kylät ry

Yhteyshenkilöt:

Riitta Vesala

Lahden alueen aluekeskusohjelma

Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy

Niemenkatu 73

15140 Lahti

p. (03) 8114 280, 050 594 9980

faksi (03) 8833 000

riitta.vesala@lahtisbp.fi

Elina Leppänen

Päijät-Hämeen kylät ry

Kyläasiamies

Laurellintie 55

17320 Asikkala

p.044-708 0005

elina.leppanen@salpaus.fi

1. Hankkeen taustaa ja perustelut

Tänä päivänä palveluidentuottamistavat ovat jäsentymässä uudelleen ja yksityisen sekä kolmannen sektorin rooli nousee siinä tärkeäksi. Kunta- ja palvelurakennemuutokset ovat ajankohtaisia. Kylissä ollaan huolissaan palvelujen karkaamisesta kauemmaksi keskuksiin. Kylät haluavat säilyttää kyläkoulunsa ja useassa kylässä on halua löytää keinoja koulun vahvistamiseksi sekä muiden palvelujen luomiseksi. Päijät-Hämeen kylät ry on valmistellut tätä hanketta avoimesti haluamalla vastata kylien huoleen kyläkoulujen ja palvelujen säilymiseksi (mm. kyläkirjeet 5.10., 3.11. ja 23.11.2005, sähköpostilista ja kotisivut). Alustavasti reilu kymmenen kylään eri puolelta Päijät-Hämettä oli kiinnostunut hankkeesta. Pilottikylähakemuksia saatiin kuudelta kylältä 16.12.2005 mennessä.

Päijät-Hämeen kouluverkkoselvitys 2005 on hahmotellut tavoitteet kyläkoulujen oppilasmäärien suurentamisesta, joka johtaisi kouluverkon huomattavaan supistamiseen. Selvityksessä on maakunnan kouluverkon perusopetuksen toiminnallisena tavoitteena, että haja-asutusalueella osaa kouluista voidaan kehittää toimintakeskuksiksi, jotka palvelevat alueensa asukkaita monipuolisesti ja hallintokuntarajat ylittäen. Kouluverkon muina tavoitteina on esitetty mm. että kouluverkon tulee tukea maakunnan ja sen alueiden vetovoimaa ja imagoa sekä osaltaan houkutella alueelle uusia asukkaita sekä vaikuttaa asukkaiden hyvinvoinnin ja elämänhallinnan kehittymiseen mahdollistamalla hallintokuntien välinen yhteistyö. Tilankäytön tehokkuudessa painotetaan mahdollisuuksien mukaan myös tiloja monitoimitiloina.

Aluekeskusohjelma on valtioneuvoston kaupunki- ja aluepolitiikkaa toteuttava erikoisohjelma. Sen tavoitteena on vahvistaa kaupunkiseutujen elinvoimaa laajana kokonaisuutena, johon kuuluvat osaamisen vahvistaminen sekä elinkeinojen, ympäristön ja palvelujen kehittäminen. Ohjelma vahvistaa eri toimijoiden yhteistyöhön ja kumppanuuteen perustuvaa sosiaalista pääomaa, kykyä vastata yhdessä ja seudullisesti kehittämishaasteisiin. Lahden alueella aluekeskusohjelman teemaksi on valittu hyvinvointi. Hyvinvointiklusteriin määritellään Päijät-Hämeessä kuuluviksi hoito-, hoiva-, turva- ja elämys-, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä niitä palveleva tuotevalmistus. Yksityisen sektorin lisäksi tarkastellaan myös julkisten palvelujen uudentyypistä tuottamista erilaisilla public-private-partnership -ratkaisuilla. Lahden alueen hyvinvointialan yhteistyöverkostossa ovat mukana myös alan tutkimuslaitokset sekä kolmannen ja julkisen sektorin toimijat. Ohjelman puitteissa on toteutettu kehittämistoimenpiteitä, joiden lähtökohtana on ollut yli alue- ja sektorirajojen ulottuva verkostoituminen. Mm. Lahden kauppakamarin käynnistetyssä Sujuva Elo -hankkeessa toteutetaan yksityispohjaisia palvelukeskuksia ja -verkostoja. Langaton Lahti -kehitysohjelma luo

palvelutuotantoa tehostavia ja palvelujen saavutettavuutta parantavia mobiilipalveluja mm. palvelujen ajanvaraus- ja sijaisjärjestelmiin sekä yhteydenpitoon.

Päijät-Hämeen maaseudun kehittämissyhdystys ry (Päijänne-LEADER) toimii maaseudun kehittäjänä pohjoisessa Päijät-Hämeessä (Asikkala, Hartola, Heinola, Padasjoki, Sysmä ja Pertunmaa) yhteistyössä asukkaiden, yhteisöjen ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden kanssa. Se toteuttaa Päijänne-LEADER+ kehittämissuunnitelmaa vuoteen 2008 asti ja rahoittaa sen toteuttamiseksi hankkeita. Ohjelman teemana on maallemuuton edistäminen ja tavoitteina on mm. lisätä alueen kiinnostavuutta asuinympäristönä ja maallemuuttohalukkuutta, luoda uusia yritysideoita ja kokeilla uusia palvelumuotoja sekä lisätä työmahdollisuuksia maaseudulla. Ohjelmassa edistetään yhteistyötä kaikilla tasoilla, lisätään aktiivisuutta ja tuetaan yhteisöllisyyttä.

Päijät-Hämeen kyläohjelma 2004-2008 on valmistunut keväällä. Se sisältää strategian, mitä on tehtävä, että kylät säilyvät Päijät-Hämeessä viihtyisinä ja elinvoimaisina. Ohjelman tärkeä painopiste on palveluiden säilyttäminen ja monipuolistaminen kylissä. Tämän painopisteen toteutumista on päätetty viedä yhteistyötä rakentaen eteenpäin.

Päijät-Hämeen kylät ry on toteuttanut vuonna 2005 Vertti ja Tyyne – ”Kyläelämä paremmiksi yhteistoimin” -hanketta. Hankkeessa on keskitetty kehittämään maaseudun täydentäviä hoivapalveluja. Vuoden aikana on tullut eri puolelta maakuntaa reilu 60 yhteydenottoa henkilöiltä, joilla on kiinnostusta ryhtyä palveluntuottajaksi. Päijänne-instituutin kanssa yhteistyössä järjestettyyn kylätalkkari – maaseudun monialaosaja -koulutukseen osallistuneita oli 18 ja 4H-yhdistyksen kanssa järjestettyyn Avittajat -palvelukurssiin 12. Tyyne-hanke on toiminut lähellä kyliä ja herättänyt kiinnostusta kyläelämän kehittämisen tuottamisesta.

Päijät-Hämeessä on reilu 90 kylää, joista useat toteuttavat erittäin aktiivista ja pitkäjänteistä kylätoimintaa. Kyläyhdistys on oman alueensa asiantuntija ja asukkaiden tarpeiden kokoaja. Yhdistyksen uusi rooli palvelujen tuottajana tai välittäjänä vaatii ohjausta, tukea, tietoa ja toimintatapoja. Päijät-Hämeessä palveluja tuotetaan jo useissa kylissä, joiden toimintatavoista voidaan ottaa oppia:

- Kärkölan kirkonkylällä toimiva eläkeläisten ruskakerho
- Kuivannon koulun monet palvelut: koulu, päiväkotitoiminta, kotipalvelu sekä nuorisoseuran iltapäiväkerho, nuorten illat, seurakunnan kerhot
- Heinolan kirkonkylällä toimii kyläpirtti eräänlaisena monipalvelukeskuksena

Kokemuksia muualta Suomesta

Esimerkkejä maaseudun uudenaikaisista palveluista muualta on mm.

- Ritva Sirkkalan tuore seurantatutkimus kuudesta palveluja tuottavasta kylästä – Maaseudun palveluaukot ja kolmas sektori.
- Suomen Lähikoulut yhdistyksen Koulu Palvelukeskuksena – KOPA – hankkeen selvitys valmistumassa siitä, millä keinoin kylä- ja muita lähikouluja voitaisiin kehittää monipuolisiksi palvelu- ja toimintakeskuksiksi. Selvityksessä on neljä kylää Keski-Suomen alueelta.
- Linnaseudun kylähanke Hämeenlinnan toimintaryhmällä päättyy vuoden 2005 lopussa. (Outi Pohjanvirta)

2. Hankkeen tavoitteet ja tuotokset

Asumista tukevien palvelujen tuottaminen uudella tavalla

- Luodaan kyläpalvelukeskuksia, jotka tuottavat lähipalveluja pääasiassa kylän tarpeisiin.
- Kylän lähipalvelujen järjestämiseksi luodaan julkisen sektorin / kunnan eri sektoreiden, yrittäjien ja yhdistysten kanssa uusia toimintatapoja. Tutkitaan erilaisten palvelumuotojen yhdistämistä pääpainona palvelujen tuottaminen paikallisesti.
- Luodaan ja pilotoidaan uuden tyyppisiä palvelukonsepteja, joita on mahdollista soveltaa muuallakin.

Kyläkoulujen ja kylätalojen käytön monipuolistaminen

- Kyläkouluja vahvistetaan lisäämällä tilojen käyttöä myös muiden palveluiden tuottamiseen. Opetus on koulun päätehtävä, josta opettajat vastaavat. Hanke ei puutu siihen.
- Tavoitteena on 2-3 opettajisten kyläkoulujen vahvistaminen

Tuotokset:

- Hanke tuottaa **kartoituksen ja ehdotuksia** toimintatavoista kyläkoulujen tilojenkäyttöön ja tukipalveluihin sekä uudentyyppisiin palveluihin liittyen.
- Pilottikyliin luodaan **uudentyyppisiä palvelukonsepteja**, jotka raportoidaan ja arvioidaan.
- Tavoitteena on käynnistää palveluntuotannon pilotointi, mutta siitä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset ovat rahoitettava muuta kautta.
- **Kylän sisäiseen tiedottamiseen** kehitetään halpa, helppo, nopea ja vaikuttava **mobiiliviestintätapa**, joka on monistettavissa muihin kyliin jopa valtakunnallisesti.

3. Toteutustapa ja toimenpiteet

Hankkeen toiminta-alue on koko Päijät-Häme sekä mahdollisesti Pertunmaa. Pertunmaahan kohdistuvista toimenpiteistä sovitaan Järvi-Suomen kylät ry:n kanssa. Päijänne-Leaderin rahoitus kohdistuu Leader-alueelle. Aluekeskusohjelman rahoitusta käytetään erityisesti eteläisessä Päijät-Hämeessä, mutta sitä voidaan tarvittaessa kohdentaa koko maakunnan alueelle.

Hankkeen toteutuksesta tehdään yhteistyösopimus Lahden Tiede- ja Yrityspuisto Oy:n ja Päijät-Hämeen kylät ry:n välillä, jossa em. vastaa hankkeen hallinnoinnista. Hankkeelle palkataan kokopäiväinen hankevetäjä, kyläasiamies, jonka työnantajana tulee toimimaan Päijät-Hämeen kylät ry. Hankevetäjän työtilat tulevat Koulutuskeskus Salpauksen Asikkalan toimipisteeseen.

Ostopalveluina toteutetaan kohdan 3. maakunnallinen kartoitus, mobiilipalvelujen suunnittelu ja toteutus. Kartoitus voidaan teettää myös opinnäytetyönä. Mahdollisesti ostopalveluja tarvitaan kylähaastattelujen ja –kylien kartoitusten tekoon, markkinointiin sekä asiantuntijoiden (kummeina) käyttämiseen palvelujen luomisessa. Tämä osuus voidaan toteuttaa osittain vastikkeettomana asiantuntijapanoksena.

1. Valitaan 3-7 pilottikylää.

Alustavasti hankkeesta oli kiinnostunut reilu 10 kylää eri puolilta Päijät-Hämettä. Kyläkirjeessä 23.11.2005 (liite) oli pilottikylien hakulomake, joka pyydettiin palauttamaan 16.12. mennessä. Järvi-Suomen kylät ry on tämän jälkeen ollut yhteydessä myös Pertunmaan kyliin. Leader-alueelta hankkeeseen olisivat tulossa Lusi (Heinola), Kurhila-Hillilä ja Urajärvi (Asikkala). Eteläisestä Päijät-Hämeestä aluekeskusohjelman kautta olisi tulossa Lappila (Kärkölä), Villähde (Nastola) ja

Länsi-Hollola. Kylien valinta suoritetaan kuntaneuvottelujen jälkeen niin, että valintaan osallistuu 1-2 edustajaa Päijät-Hämeen kylät rystä, Jäskystä, Päijänne-Leaderistä ja aluekeskusohjelmasta. Enemmistö kylistä valitaan leader-alueelta. Pertunmaan ja mahdollisesti muidenkin leader-kylien liittyminen hankkeeseen pidetään myöhemminkin mahdollisena.

Kriteerit kylien valinnalle:

- Aktiivinen kylätoiminta, halu lähteä kehittämään ja mahdollisesti tuottamaan lähipalveluja. Alustavat ideat palveluista. Yhdistysten sitoutuminen hankkeeseen.
- Kunnan sitoutuminen ja valmius lähteä toimimaan yli sektorirajojen kylän lähipalvelujen parantamiseksi. Päätökset kunnan eri viranhaltijoiden osallistumisesta.
- Mahdolliset kiinnostuneet paikalliset yrittäjät tai yrittäjiksi aikovat.
- Kyläkoulu ja/tai muu kylän yhteistila.
- Yhteishenkilö tai henkilöt kylältä.

2. Määritetään pilottikylien tärkeimmät palvelutarpeet sekä kehittämiskohteet

- Palveluita voivat olla yhteisöllisyyttä ja sosiaalisuutta lisäävät palvelut koululla tai yhteistilassa sekä kotiin vietävät palvelut
- Mitä palveluja kunta tuottaa ja mitä voitaisiin tuottaa edullisimmin kylässä
- Sovitaan kyläläisten kanssa mikä/mitkä ovat ne palvelut, joiden kehittämiseen keskitytään
- Haastattelut kunnassa, koulun henkilöstö, kylän yhdistykset, yrittäjät, muut tahot
- Kylällä olemassa olevat palvelut: kartoitus kylällä jo olevista palveluista ja niiden tuottajista sekä osajista -> palveluluettelo

3. Kartoitetaan olemassa olevat hyvät käytännöt ja levitetään niitä

- Teetetään kartoitus Päijät-Hämeessä kylissä ja kyläkouluissa olevista toimintatavoista kyläkoulujen tilojen käytöstä, tukihenkilöstöstä ja uudentyyppisistä palveluista -> raportti kylien ja hankkeen käyttöön
- Mallien ja toimintatapojen siirtäminen ja levittäminen – sekä hankkeen aikana että lopuksi
- Järjestetään Kyläkouluista monipalvelukeskuksia maakunnallinen teemapäivä
- Päijät-Hämeen hyvinvointipalveluverkoston ja Suomen Kylätoiminta ry:n aiheeseen liittyviin verkostoihin ym. osallistuminen

4. Kehitettävien palvelujen suunnittelu, organisointi ja pilotoinnin käynnistäminen

- Kootaan toimijaverkosto / rinki
- Sovitaan pelisäännöistä kuten:
 - vastuun jako ja yhteyshenkilöt
 - maksulliset palvelut / talkootyö
 - palvelujen hinnoittelu, kustannuksista ja korvauksista sopiminen
 - vakuutukset
- Lyhyt koulutus palvelujen tuottajille tai ohjaaminen koulutukseen
- Pilotoinnin käynnistämisestä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset rahoitetaan ja mahdollisesti hankkeistetaan erikseen. Tämä hanke voi sisältää vain pieniä käynnistyskustannuksia.

5. Osallistaminen ja neuvonta

- Kannustaminen palvelujen käyttöön esim. kotitalousvähennys
- Tiedottaminen kylässä koko hankkeen ajan -> kylälehti / -tiedote ja kylän tapahtuman yhteydessä
- Ulkoinen tiedottaminen

6. Palvelujen markkinointi

- esite
- nettisivut
- mahdollinen yhteistyö PalveluSantran kanssa
- kylätiedotteet
- lehti-ilmoittelu
- kylän oma palveluhakemisto

7. Mobiilipalveluiden kehittäminen - Langaton Lahti sovellusten muokkaaminen kylille

Päijät-Hämeessä on toteutettu Langaton Lahti -kehitysohjelmaa, jonka puitteissa on kehitetty erilaisia resursseja säästäviä mobiilipalveluita. Tällaisia on esim. sijaispalvelujärjestelmä, joka on kehitetty alunperin päiväkotien yms. käyttöön. Kun etsitään henkilöä sijaiseksi johonkin tehtävään, lähetetään tietokoneella viesti luettelossa olevien mahdollisten sijaisten matkapuhelimiin tekstiviestinä. Näin saadaan viesti leviämään nopeasti, helposti ja halvalla halutulle joukolla. Palveluun liittyy vastausmahdollisuus, jolloin voidaan varmistaa, kuka tarvittavan sijaisuuden saa.

- Kyliä varten kehitetään halpa, helppo, nopea ja vaikuttava mobiiliviestintätapa kylän sisäiseen tiedottamiseen, joka on monistettavissa muihin kyliin jopa valtakunnallisesti. Lähettäjä käyttää tietokonetta, mutta viesti lähtee tekstiviestinä. Viestintäsovellus tulee lisäämään ja helpottamaan kylän sisäistä tiedottamista ja se lisää yhteisöllisyyttä.
- Selvitetään ja suunnitellaan Langaton Lahti sovellutusten käyttö kylän palvelujen pilotointiin liittyen. Viestintäjärjestelmä auttaa palvelutarpeen, palveluntuottajien ja asiakkaiden kohtaamisessa.
- Langaton Lahti sovelluksiin tutustutaan ja niiden käyttöä ideoidaan yhdessä pilottikylien kanssa. Sovellukset tuotetaan ja ylläpito hoidetaan ostopalveluna, joka kilpailutetaan.

4. Aikataulu

Hankeaika: 1.1.2006 – 31.5.2007

tammikuu 2006: hankevetäjän rekrytointi , pilottikylien valinta

helmikuu 2006: hankevetäjä aloittaa
- maakunnallisen kartoitus käynnistyy
- työskentelyn aloittaminen kuntien ja pilottikylien kanssa
- aikataulutettu toimintaohjelma

5. Organisaatio ja yhteistyötahot

Hankkeen hakija ja hallinnoija on Lahden Tiede- ja yrityspuisto Oy / Aluekeskusohjelma (AKO)
Hankkeesta tehdään yhteistyösopimus niin, että Päijät-Hämeen kylät ry toimii hankevetäjän työnantajana.

Yhteistyötahot:

- Hyvinvointiklusteri
- Muut yhdistykset esim. ETPÄHÄ, työttömien yhdistykset, 4h, Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilun Liikunnalla töitä –hanke
- Palveluosuuskunnat
- Kunnat

- Seurakunnat
- Sivustustoimen seutukehittäjä, Lahden seutuhallinto
- Sosiaalialan osaamiskeskus Verso

Ohjausryhmässä ainakin mukana:

- Rahoittajatahot (Päijänne-LEADER, AKO, Päijät-Hämeen kylät ry)
- Kuntien edustajat
- Pilottikyläedustajat
- Tarvittaessa voidaan kutsua asiantuntijoita

6. Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio on 100 000 € ja sitä toteutetaan kahdella eri rahoituksella, niin että kustannuksista 60 % tulee Päijänne-LEADERistä ja 40 % aluekeskusohjelmasta. Perusteluna tälle jaolle leader-alueen maantieteellinen laajuus ja useampi pilottikylä. Toiminta painotetaan leader-alueelle rahoituksen suhteessa.

Päijänne-Leader rahoitus pohjoisessa Päijät-Hämeessä, tuki 80 %. Toiminta kohdistuu ainoastaan Leader-alueelle. Yksityinen raha 10 % , josta osa kerätään pilottikyliltä osallistumismaksuna. Vastikkeeton työ voi olla maksimissaan 10 %.

Aluekeskusohjelman rahoitustuki on 50 %. Toiminta voi kohdistua koko Päijät-Hämeen alueelle. Omarahoitus 25 %, josta on suunniteltu kerättävän kuntarahana vastaava osuus kuin Leader-tuen sisältämä kuntaraha. Kuntaraha on neuvoteltava erikseen ja siitä riippuu toiminnan laajuus eteläisessä Päijät-Hämeessä. Yksityisestä rahasta osa kerätään pilottikyliltä. Vastikkeeton työ voi olla maksimissaan 25 %

Päijät-Hämeen kylät ry vastaa yksityisen rahoituksen toteutumisesta lukuun ottamatta Pertunmaata.

Kyllikki -kyläkouluista monipalvelukeskuksia

Kustannusarvio	2006	2007	yhteensä	Leader	AKO
Palkat ja sivukulut	33000	15000	48000	28800	19200
Ostopalvelut - kartoitus	5000		5000	3000	2000
mobiilisovellutukset	10 000		10000	6000	4000
muut ostopalvelut	2 000		2000	1200	800
Matkakulut á 400 kk	4400	2000	6400	4440	1960
Tila- ja laitevuokrat	2500	800	3300	1980	1320
Toimistokulut	3300	1100	4400	2640	1760
Tiedottaminen ja markkinointi	4600	2800	7400	5040	2360
Muut kulut	1000	500	1500	900	600
välisumma	65800	22200	88000	54000	34000
vastikkeeton asiantuntijatyö ja talkoo	8000	4000	12000	6000	6000
	73800	26200	100000	60000	40000

Rahoitussuunnitelmat	Leader	AKO
tukiosuus 80 % / 50 %	48000	20000
kunnat (leaderin kuntaosuus sis.tukeen)		9600
yksityinen rahoitus	6000	4400
vastikkeeton asiantuntijatyö ja talkoo	6000	6000
yhteensä	60000	40000

Yksityinen rahoitus

kylät	1000	1000
Päijät-Hämeen kylät ry	4500	3000
Muu	500	400
Yhteensä	6000	4400

Suunnitelma vastikkeettomasta työstä, talkootyöstä ja korvauksesta

asiantuntijatyöt: suunnittelu- ja kehitystyö, kylälehdien, nettisivujen, haastattelujen tekeminen, esittelyt á 13,5 € /h x 593 h

4000 4000

talkootyöt: kahvitukset, tiedonkeruu, jakelu, tapahtumajärjestelyt á 8,5 € /h x 330 h

1400 1400

tilavuokrat 5 – 50 € h

600 600

6000 6000

7. Tiedottaminen

Hankkeen sisäisessä tiedottamisessa panostetaan pilottikylien omaan tiedottamiseen, joka vahvistaa kyläläisten laajaa osallistumista hankkeeseen, mm. kylätiedote sekä kylän sisäiseen tiedottamiseen kehitettävä mobiilisovellus. Pilottikylien välinen kokemusten vaihto kuuluu myös tähän.

Ulkoisessa tiedottamisessa käytetään Päijät-Hämeen kylät ry:n tiedotuskanavia (sähköpostilista, kyläkirjeet, kotisivut, Suomen Kylätoiminta ry:n verkosto) sekä tiedotusvälineitä. Kokemuksien (mm. kartoituksen tulokset) levittäminen ja hankkeen eteneminen ovat tiedottamisen aiheita. Hanke on aloitteellinen tiedotusvälineisiin, erityisesti paikallis- ja maakuntalehdet, alueradiot ja –televisio.

Tiivistelmä

Kyllikki – Kyläkouluista monipalvelukeskuksia –hankkeen tavoitteena on kehittää 3-7 pilottikylän kanssa asumista tukevia palveluja sekä monipuolistaa kyläkoulujen ja kylätalojen käyttöä. Luodaan uuden tyyppisiä palvelukonsepteja tutkimalla erilaisten palvelumuotojen yhdistämistä julkisen sektorin / kunnan eri sektoreiden, yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Kyläkouluja vahvistetaan lisäämällä tilojen käyttöä myös muiden palveluiden tuottamiseen. Hanke tuottaa maakunnallisen kartoituksen ja ehdotuksia toimintatavoista kyläkoulujen tilojenkäyttöön, tukipalveluihin ja uudenlaisiin palveluihin liittyen. Pilottikyliin suunniteltaviin palveluihin luodaan pelisäännöt ja niiden uudentyypiset palvelukonseptit raportoidaan ja arvioidaan. Mobiiliviestinnän sovellutuksia räätälöidään kylien palvelukonsepteihin kuten myös kylän sisäiseen tiedottamiseen. Tavoitteena on löytää palvelukonsepteja ja mobiilisovelluksia, jotka ovat sovellettavissa myös muihin kyliin.